

การศึกษาสภาพและการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

ศูนย์อุดมสารประจำชาติไทย

THAILAND INFORMATION CENTER

นางสาวรัตนา เทชะวัฒนา

002976

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๐

17109024

Q

A
A STUDY OF THE CONDITIONS AND THE OPERATION OF PRIVATE COLLEGE
LIBRARIES IN THAILAND

Miss Ratana Taechawasunyoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University
1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

บันทึก:

(ศาสตราจารย์ ดร. วิชิต ประจำบุณยะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....พญ.สุวิทย์ ธรรมชาติ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุวิทย์ ธรรมชาติ อำเภอวงศ์)

.....ดร. สมรรถ ธรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศ.ดร. จันทวิมล)

.....ดร. สุวิทย์ ธรรมการ
(ดร. เกริก มังคละพักประ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศ.ดร. จันทวิมล
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพและการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเอกสารในประเทศไทย

โดย

นางสาวรัตนา เทชะวัฒน์
บรรณาธิการกមกศาสตร์

แผนกวิชา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

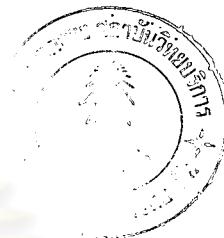
ชื่อ

นางสาวรัตนา เตชะวัฒณ์

แผนกวิชา บริหารรักษาสตอร์

ปีการศึกษา

๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความนุ่งหนายเพื่อศึกษาการจัดตั้ง สภาพ การดำเนินงาน การบริหาร การบริการและปัญหาของห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยรวม ๑๐ แห่ง เพื่อให้ขอเสนอแนะในการปรับปรุงห้องสมุดให้ดีขึ้น

วิธีที่ใช้ในการวิจัย คือ

๑. คนค่าวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนจากหนังสือสารและสิ่งพิมพ์นั้นทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๒. สังเกตภารณะและสังแบบสอบถามไปยังบรรณาธิการห้องสมุดวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทยรวม ๑๐ แห่ง

๓. สำรวจภารณารักษ์และบูรณะห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนทุกแห่ง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ไม่มีสภาพเป็นศูนย์วิชาการอย่างเต็มที่เนื่องจากห้องสมุดไม่ได้เป็นหน่วยงานของฝ่ายวิชาการอย่างแท้จริง

๒. ห้องสมุดแต่ละแห่งต้องการเพิ่มนักศึกษาต่างๆ คือ บรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ สมีน และนักการประจำห้องสมุด

๓. ห้องสมุดวิทยาลัย ๒ แห่ง มีปัญหาโครงรับงบประมาณไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุด และอีก ๓ แห่ง บรรณาธิการไม่ทราบงบประมาณและคาดว่าใช้จ่ายของห้องสมุด

๔. ห้องสมุด ๕ แห่ง ประสบปัญหาการสั่งซื้อหนังสือ และอีก ๒ แห่ง มีปัญหาการจัดหนังสือและการทำบัญชีรายการ

๕. ห้องสมุดส่วนใหญ่มีหนังสือไม่ทันสมัย และไม่ได้สักส่วนกับจำนวนนักศึกษา
๖. นักศึกษาของวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ในรัฐวิธีใช้ห้องสมุดอย่างถูกต้อง
๗. ห้องสมุดส่วนใหญ่มีอาคารห้องสมุดไม่เป็นเอกเทศ มีความคับแคบ มีเสียงรบกวนจากภายนอก และมีครุภัณฑ์ไม่ครบ ไม่เพียงพอและมีขนาดไม่เหมาะสม

ขอเสนอแนะในการปรับปรุงห้องสมุดวิทยาลัยเอกชน

ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยควรมีแนวทางในการดำเนินงาน
การบริหารและบริการ ดังนี้

๑. มีการกำหนดค่าวัสดุประสงค์ของห้องสมุดให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย
ของวิทยาลัย

๒. ควรมีเอกสาร สิงพิมพ์ และอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุที่มีมาตรฐาน
๓. ควรมีระบบและการจัดแนกประเภทเอกสาร สิงพิมพ์และอุปกรณ์โสตทัศน-
วัสดุตามมาตรฐานสากล

๔. ควรมีจำนวนบรรณารักษ์อาชีพและบุคลากรประจำห้องสมุด ให้เพียงพอ กับ
งานในห้องสมุด ในกรณีที่มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ควรจัดให้มีนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

๕. อาคารห้องสมุดควรเป็นเอกเทศ และมีเนื้อที่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่
และการบริการผู้ใช้ห้องสมุด

๖. ควรให้บรรณาธิการมีคำแนะนำทางวิชาการและขั้นตอนอย่างถูกต้อง
๗. บรรณาธิการเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านงบประมาณของห้องสมุดให้สอดคล้อง
กับนโยบายการเงินของวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of the Conditions and the Operation of
 Private College Libraries in Thailand.

Name Miss Ratana Taechawasunyoo
 Department of Library Science

Academic Year 1976

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the establishment, conditions, operation, administration, services including problems of the libraries of private colleges in Thailand and to propose some suggestions for the improvement of those libraries.

Data used in the research are collected from:

1. Books, periodicals and other printed materials concerning college libraries in both Thai and English languages.
2. Library visits and surveys in the form of a questionnaire.
3. Interviews of the librarians and the administrators of all private college libraries.

Research results are as follows:

1. Most of the private college libraries are not adequate academic centres because they are not really a section under the Division of Academic Affairs.

2. Each library is in need of library personnel in different positions such as a professional librarian, an assistant librarian, a library clerk and a janitor.

3. Two libraries do not get sufficient budget to operate the libraries. In another three libraries, the librarians do not have information about the budget nor the expenditure of the libraries.

4. As for technical services, five libraries have acquisition problems and two libraries have trouble with classification and cataloguing of books.

5. The book collections of eight libraries are not up-to-date and are not quantitatively well related to the numbers of the students.

6. Most students do not know how to use their own libraries

7. Most libraries do not have their own buildings. They have limited space, and have to face noise pollution and inadequate and insufficient library facilities.

To improve the private college libraries in Thailand, some proposals are made.

There should be guidelines for the operation, administration and services for private college libraries in Thailand. The guidelines may cover the following:

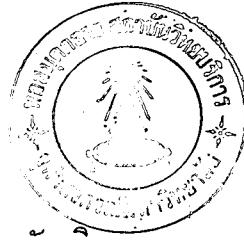
1. Writing clear objectives of the library which should be in good harmony with the goals and purposes of the college.

2. Having standard collection of books and audio-visual materials.

3. Classifying library materials according to the standard classification system.
4. Having a number of staff members such as professional librarians adequately related to the work load in the library. The use of student assistants in a college library is one of the ways to get sufficient supply of labor for a college library.
5. Having independent library building with adequate space for library staff and library services.
6. Giving the same status as the teaching staff to the librarian, who ought to be directly under the college director.
7. Introducing and allocating the budget of the library, this should be done within the librarian's responsibility in accordance with the financial policy of the college.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้จัดขอกรับขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรี จันทร์วิมล อารย์ผู้ควบคุมการ
วิจัยเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษางานวิจัยนี้ โดยให้คำแนะนำ ขอคิดเห็น และ
ความรู้ทาง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย พร้อมกันนี้ผู้จัดขอกรับขอบพระคุณ
ศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์ อำนวย ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และหานกรรมการ
ดร. เกริก มังคละพุฒ์ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

นอกจากนี้ผู้จัดขอกรบุ นายนฤตัน นักวิชาการแห่งกองวิทยาลัยເອົ້າສັນ^{ຫະວິທະຍາລີຍ}
ທະວາງມหาວิทยาลัยของຮຽນ บรรณาธิการห้องสมุดวิทยาลัยເອົ້າສັນທຸກແໜ່ງ นางสาวເປົ່າມວັດຍ
ວາງສິຈີ นางสาวอุบล รอดເວີຍມ Dr. Jacques Valls และทุกທ່ານ໌ໃດກລາວນາມ
ໄວ້ ແລ້ວ ทີ່ນີ້ ຊື່ນີ້ແມ່ສ່ວນຫຼວຍໃຫ້ວິທະຍານິພນົນສໍາເລົດງວຍດີ.

รักษา เตชะວัฒน์

ศูนย์วิทยาลัยการ
สุขาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิจกรรมประการ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๐

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการศึกษานวนศาสตร์วิจัย	๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๗
 ๒. วิทยาลัยเอกชน	
ความหมายของคำ วิทยาลัย และวิทยาลัยเอกชน	๕
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเอกชน	๗
- วิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยและต่างประเทศ	๘
- วิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย	๙
พระราชบัญญัติ วิทยาลัยเอกชนของประเทศไทย	๑๖
มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน	๑๗
 ๓. ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย	
ความสำคัญของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	๔๔

ห้องสมุดวิทยาลัยการค้า	๕๕
ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ	๖๖
ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก	๗๗
ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม	๗๘
ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจปัณฑิต	๙๙
ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ	๙๖
ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม	๙๐
ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม	๙๕
ห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๙๘
ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาเคม奚	๑๐๔

๔. สภาพและการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูล	
การสร้างแบบสอบถาม	๗๙๐
การสัมภาษณ์	๗๙๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๙๖
ตอนที่ ๒ การอภิปรายผล	
การบริหารงาน	๘๕๖
บุคลากร	๘๕๖
งบประมาณ	๘๕๗
งานเทคนิคของห้องสมุด	๘๕๗
การบริการ	๘๕๗
อาคาร	๘๕๘

๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

ปัญหาการคำนึงงานของห้องสมุดวิทยาลัยเอกสารในประเทศไทย ๑๔๔

มาตรฐานของสัมคมมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในประเทศไทย ๑๔๕

อเมริกา ๑๖๗

มาตรฐานของสัมคมมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ๑๗๘

ขอเสนอแนะ ๑๙๓

บรรณานุกรม ๒๐๓

ภาคผนวก ก ๑๘๐

ภาคผนวก ช ๑๘๘

ภาคผนวก ค ๑๘๘

ภาคผนวก ง ๒๐๖

ภาคผนวก จ ๒๑๒

ภาคผนวก ฉ ๒๑๕

ประวัติการศึกษา ๒๓๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. ฐานะและผู้วิหารงานห้องสมุด	๑๗๓
๒. จำนวนและตำแหน่งของคณะกรรมการห้องสมุด	๑๗๔
๓. ตำแหน่งประธานห้องสมุดและเลขานุการคณะกรรมการห้องสมุด	๑๗๕
๔. ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุด ระยะเวลา และการแต่งตั้ง- กรรมการฯ	๑๗๕
๕. ผู้ทำงบประมาณห้องสมุดและระยะเวลาที่เริ่มจัดทำ ...	๑๗๖
๖. งบประมาณห้องสมุดปี ๒๕๑๓-๒๕๑๕	๑๗๖
๗. ตำแหน่งของบรรณาธิการ	๑๗๖
๘. จำนวนบุคลากร	๑๗๘
๙. คณิตชีวิตรุ่นบุคลากร	๑๗๙
๑๐. การคัดเลือกบุคลากร	๑๘๓
๑๑. การลงเสริ่นความรู้ของบรรณาธิการและเจ้าหน้าที่ ...	๑๘๔
๑๒. ความต้องการคนบุคลากร	๑๘๕
๑๓. นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด	๑๘๖
๑๔. ค่าห้องสืบและวารสาร	๑๘๗
๑๕. วิธีการซื้อหนังสือทำรวมและการรับวารสาร	๑๘๘
๑๖. การบูรณาการวารสารและนิตยสารห้องสมุด ...	๑๙๐
๑๗. จำนวนนักศึกษาและจำนวนหนังสือ ...	๑๙๒
๑๘. ระเบียบการยืมหนังสือ	๑๙๓
๑๙. จำนวนวารสารและวารสารเย็บเล่ม	๑๙๔
๒๐. เวลาเปิดให้บริการระหว่างเปิดภาคเรียน	๑๙๖

ตารางที่

หน้า

๖๙. เวลาเปิดให้บริการระหว่างปีภาคเรียน	๑๓๗
๖๖. บริการตอบคําถามและช่วยการค้นคว้า	๑๓๘
๖๗. บริการถ่ายเอกสาร	๑๓๙
๖๘. สถิติการยืมหนังสือและวารสาร	๑๔๐
๖๙. การส่งใบหวงหนังสือและวารสารที่ยืมเกินกำหนด	๑๔๑
๗๐. วิธีปฏิบัติในการยืมที่ส่งใบหวงแล้วไม่ได้ผล	๑๔๒
๗๑. ระเบียบการปรับหนังสือของแหล่งหนังสือทั่วไป	๑๔๓
๗๒. วิธีการปฏิบัติในการยืมผู้ทำหนังสือและวารสารหาย	๑๔๔
๗๓. การสำรวจหนังสือ	๑๔๕
๗๔. ประเภทหลักพิมพ์หาย	๑๔๖
๗๕. วิธีรักษาหนังสือให้ถาวร	๑๔๗
๗๖. หนังสือชำรุด	๑๔๘
๗๗. การจำแนกหนังสือออกจากห้องสมุด	๑๔๙
๗๘. การแยกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์	๑๕๐
๗๙. การรับเงินบริจาค	๑๕๑
๘๐. การรับบริจาค	๑๕๒
๘๑. อาคารและเนื้อที่ห้องสมุด	๑๕๓
๘๒. ชนหนังสือ	๑๕๔
๘๓. โครงการของห้องสมุด	๑๕๕